

Akademie výtvarných umění v Praze

Škola architektury Miroslava Šika

TEORETICKÁ ČÁST DIPLOMNÍ PRÁCE

Sport na Klárově

Ing. arch. Ondřej Blaha

vedoucí práce Prof. Miroslav Šik ETH Arch.BSA SIA Dr.h.c.

oponent MgA. Ing. arch. Petr Uhlík

2018/2019

Téma:

V rámci stanoveného tématu mě zajímala místa v centru Prahy, v dnešním pohledu lukrativní parcely, které stále zárukem nepodlehly zástavbě a zhodnocení. Zvolená parcela je jižní, méně slavnou stranou Klárova. Záměrem je navrhnout sportovní plochu a potřebné zázemí s možností celoročního využití. Záměrem je maximalizovat prostor pro hru a pohyb v centru města, ale zároveň najít adekvátní proporci a velikost domu na daném místě. Oproti předchozímu semestru pracuji bez předem daného programu. Chci ve zvoleném kontextu navrhnout dům, který přesný program nepotřebuje.

Návrh:

Přemostění řeky v r. 1914 vytvořilo novou urbanistickou situaci. Dům stavím na prodlouženou hranu Mánesova mostu. Začíná tam, kde cítím konec nábreží, které ve směru řeky propojuje s navazujícím Kosárkovým nábrežím. Volně uzavírá pomyslný blok a končí na křižovatce. Půdorysně vytváří podobné schéma jako několik sousedních bloků s vnitřní zahradou. Má dvě nohy v rytmu mostních pilířů a mezi nimi volnou zastřešenou plochu, která je podiem pro venkovní víceúčelová hřiště. Přízemí je možné otevřít v celé délce, dům je pak střechou, loubím. Přízemí může sloužit jako kavárna, výstavní plocha, tržnice nebo hala pro exhibiční utkání.

Jako je dům hledištěm pro venkovní víceúčelová hřiště, je Klárov hledištěm pro dům. Kolmo orientován severní prosklenou plochou, jak se říká, komunikuje. Dům je nekonečně proměnlivou obrazovkou - reklamou na pohyb. Kompozici fasády tvoří upocení sportovci s raketou, činkami, na strojích - svlíkají se a vystavují. Sport aktivní i pasivní. Nekomponuji fasády. Spíše než krásný dům, chci navrhnout dům, který vzbuzuje dojem volnosti a svobody. Prázdný dům bez funkce. Maison du Peuple. V pásu veřejných institucí na protějším břehu je divadlo, filharmonie, vysoké školy - sport chybí. Představuji si, že Klárov je místem pro další veřejnou instituci. Vznikly by tak dvojice na obou březích.

V dálkovém pohledu z mostu a protějšího břehu je obrazem domu v podstatě jeho příčný řez. Vysvětluje se logika dvou tváří a dvou kontextů. Je vysvětlen kontrast masivní zdi s utilitárním zázemím a otevřené haly - obsluhující x obsluhovaný. Střešní terasa je právě tak vysoko, aby nebylo narušeno panorama Hradu. Terasa je volně přístupná schodišti (zároveň úniková) na obou koncích domu. Tzn. vzniká paralelní vyhlídková cesta po střeše.

Tvar a modulace domu vychází z prostorových požadavků jednotlivých sportů. Dovnitř je možné vestavět squashové nebo badmintonové kurty, šířka střechy odpovídá potřebám hry košíkové/malé kopané a do dvora se vměstná plocha pro víceúčelové hřiště (tenis, volejbal, házená, malá kopaná, basketbal) s podiem pod střechou. Paradoxně se dům křiví, jelikož hřiště jsou pravoúhlá. Šikmost v půdorysu navíc staticky ztužuje konstrukci.

Na obou koncích je hala dvoupatrová - prostor pro posilovací cvičení, spinning, běžecké pásy, tanec... Potřebné zázemí je srovnáno při jižní fasádě, hala zůstává prázdná - využití je flexibilní, také díky severní orientaci prosklení se dům může stát galerií nebo sálem s ochozem a podii po obou stranách.

Konstrukčně se jedná o kombinaci monolitické betonové části s potřebným zázemím a ocelové konstrukce. Dům je v podstatě mostem. V podélném směru zatížení přenáší betonová stěna a ocelový vierendeel na rozpětí cca 25m. V kolmém směru ocelové děrované I nosníky.

Proces:

V diplomové práci jsem se chtěl věnovat tématu chyby v architektuře. Ne špatné architektuře - zajímalo mě, proč nedokážu v CADu nakreslit, co jsem naskicoval. Proč správnou proporcí a výraz má teprve překreslení naskenované kresby. Chtěl jsem před začátkem praxe, kde se nutností efektivního používání počítačového softwaru nevyhnu, hledat například způsoby a metody takového převodu. Dál jsem téma rozvést nestačil. Paradoxně jsem na začátku roku dostal do ruky přesně stanovený stavební program a jediný nástroj na zahřívání kolo diplomu, který chyby eliminuje. Změna vedoucího ateliéru znamená namísto ročníkové práce, hledání vlastního tématu a motivace k práci, odevzdání diplomní práce semestrální, jejíž téma je narychlo stanoveným kompromisem. Změna vedoucího ateliéru znamená odmítnutí konzultace kreseb a modelů, znamená místo tužky myš a klávesnici. Znamená konec snahy o hledání metody vlastní, která zdaleka není dokonalá, trvá déle (i proto ročníková práce). Znamená direktivní nařízení aplikace vycizelované metody, nástroje, postupu práce a rytmu, které snad jsou efektivní v dnešní tržní realitě architektonické praxe. Jako by diplomant, jehož tématem práce je převážně abstraktní malba olejem na velký formát, dostal k závěrečné práci do ruky tužku, kterou mu vedoucí bude pravidelně ořezávat. Při snaze o zpochybnění výlučnosti vnuceného nástroje a metody a vyjádření chuti k hledání vlastních (alespoň v rámci diplomního projektu!), vedoucí práce vyhrožuje odchodem ze školy. Samotný návrh v obou semestrech tedy vzniknul velmi rychle. Čerpám z toho, co jsem dosud objevil a převádím do stavebních detailů a fotorealistických vizualizací. Nehledám dál, nezpochybňuji, nechybují, není k tomu prostor. Simulace praxe, která v prostředí AVU selhává. Oproti tisícíhlavé instituci ETH, kde různorodost a profesionalitu zaručuje množství ateliérů, odborných asistentů a jejich naprostá tendence k polarizaci, kde kvalitu zaručuje konkurenční boj a soutěživost, zde tento přístup selhává, nemotivuje.

Prostředky:

Archicad 21
Cinema render

Souvislosti/reference:

Referenčními projekty mi byly
Maison du Peuple, Paris - Jean Prouvé
Cultural and sports centre, Paris - Bruther Architekten
Sauna - June 14th
Krystal, Zlín - F. L. Gahura
Gymnasio Maravillas, Madrid - Alejandro de la Sota
Fondation Cartier, Paris - Alejandro de la Sota
Zentrum für Kunst und Medientechnologie, Karlsruhe - OMA
Will Alsop - Library, Peckham

Referenčními projekty mi byly domy s velkorysostí exteriéru v interiéru. Domy hybridní, jejichž funkce budou časem mutovat.